

Ontwikkeling
Maatschappelijke Ontwikkeling

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 24 86
O.Rachtchoupkina@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Kader Dagbesteding

**Ondersteuning van kwetsbare inwoners met
dagbesteding en bijzonder werk**

Inhoud

1	Kernboodschap	3
2	Inleiding	5
3	Kansen voor de toekomst	7
3.1	Het leggen van dwarsverbanden	7
3.2	Uitgangspunten dagbesteding	9
3.3	Bereikbaarheid van ondersteuning	13
3.4	Bekostiging	13
4	Financieel	15
5	Vervolg	16
	Bijlagen	17
	Bijlage 1. Wettelijke kaders	17
	Bijlage 2. Oriëntatie doelgroep dagbesteding	18
	Dagbesteding uit AWBZ	18
	Beschut werken uit WSW "oud"	20
	Dagbesteding kinderen/jongeren	21
	Inspiratie voor beleidsvorming	21

1 Kernboodschap

Met de decentralisatie van een aantal rijkstaken naar de gemeenten, is de gemeente Zwolle aan zet. Met ingang van 2015 worden wij verantwoordelijk voor een grotere groep kwetsbare inwoners die op verschillende leefgebieden ondersteuning nodig hebben om deel te kunnen blijven nemen aan de samenleving.

Voor een deel van onze inwoners is ondersteuning nodig om een nuttige en gestructureerde dagbesteding of werk in een beschermde omgeving (bijzonder werk) te kunnen hebben.

Wij gaan deze ondersteuning organiseren door het voortbouwen op de uitgangspunten van de visie Sociaal Domein "Werken vanuit vertrouwen". De uitgangspunten zijn:

- participatie staat centraal;
- regie ligt bij de inwoner;
- ondersteuning is op maat samengesteld;
- focus ligt op het hele huishouden;
- de ondersteuning is zo veel mogelijk dicht bij de inwoners (in de wijk) geregeld.

Deze vertalen wij voor Dagbesteding breed naar de volgende uitgangspunten:

- 1 **Het doel van de activiteit staat voorop** en niet de regeling of doelgroep voor wie deze wordt georganiseerd. De activiteiten van dagbesteding kunnen variëren van het bieden van een alternatief voor werk of scholing, het oefenen van vaardigheden, het verkrijgen van dagritme tot activiteiten met een arbeidsmatig karakter. Ook kan dagbesteding ingezet worden om de mantelzorgers te ontlasten waardoor zelfstandig wonen langer mogelijk blijft.
- 2 **Behoeft van inwoner** is leidend. Wij kijken welke ondersteuning voor een Zwollenaar nodig is in zijn specifieke situatie en op dat moment. Hiermee leggen wij de focus op de inwoner en sluiten wij met de regeling daar op aan met als doel om (weer) zelfstandig te kunnen leven.
- 3 **Samenhang in ondersteuning vertalen naar de nieuwe arrangementen.** Nu al zien wij in Zwolle nieuwe arrangementen waarin mensen uit verschillende regelingen gepaste ondersteuning ontvangen, bijvoorbeeld binnen de Werkelaar. De praktijk laat zien dat dit werkt en aansluit op de behoefte van de inwoners. Onder de nieuwe wetten willen wij dit blijven doen: vanuit de behoefte van de inwoner zoeken naar de nieuwe arrangementen.
- 4 **"Ontschot werken"** in plaats van hokjes. Met de nieuwe arrangementen creëren wij een ontschot aanbod waarbij ruimte is voor een inwoner om tussen de activiteiten te kunnen wisselen. De nieuwe arrangementen worden gericht op het doel van de activiteiten en niet op de aard van de beperking van een inwoner.

Daar waar nodig blijven wij dagbesteding voor de inwoners inzetten. Wij laten deze beter op de wensen en de behoeftes van hen aansluiten en organiseren dit efficiënter.

De wetstrajecten zijn op dit moment nog lopend en wij kennen daarom nog niet alle details van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Met de genoemde uitgangspunten zetten wij een kader neer voor de ingezette ontwikkeling. Concrete invulling volgt vanuit deze kaders langs het onderstaand vervolgtraject:

- Stimuleren en sturen op het samenstellen van de nieuwe arrangementen;
- Bestuurlijk aanbesteden en inrichten van dagbesteding;
- Evalueren en bijstellen.

Meer dan 700 inwoners gaan in Zwolle naar een dagbesteding, nu nog via de AWBZ gefinancierd. Deze mensen worden ondersteund door verschillende zorgprofessionals, verpleeghuizen, zorgboerderijen of door de dagopvang voor dak- en thuislozen. Verder hebben wij een inloop van De Bres en Focus waar gezamenlijk rond de 200 mensen per jaar gebruik van maken.

In Zwolle maken daarnaast op dit moment ook ongeveer 700 van onze inwoners gebruik van de sociale werkvoorziening. Deze inwoners hebben een dienstverband in het kader van de WSW. Via natuurlijk verloop zal dit aantal geleidelijk afnemen totdat er in 2050 geen WSW-medewerkers meer zijn. Hiervoor in de plaats krijgt de gemeente de mogelijkheid nieuwe arbeidsplaatsen in het kader van Beschut Werken te realiseren. De ruimte hiervoor loopt op tot ongeveer 200 arbeidsplaatsen in 2050.

2 Inleiding

In Zwolle hanteren wij het uitgangspunt dat iedereen mee doet. Een groot deel van de inwoners van Zwolle redt zichzelf en beschikt over voldoende zelforganiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. In de visie op Sociaal Domein “Werken vanuit vertrouwen” hebben wij uitgesproken om de Zwolse inwoners in staat te stellen om zelfstandig hun leven vorm te geven en zelfstandig te laten wonen al dan niet met inzet van informele netwerken. Hierbij kijken wij naar wat de mensen zelf kunnen doen, waar hun talenten en mogelijkheden tot ontwikkeling liggen. Waar dit niet lukt bieden wij mensen ondersteuning die gericht is op het vergroten en/of ondersteunen van zelfredzaamheid. Deze ondersteuning past bij de vraag van de inwoner, zijn huishouden of het sociale netwerk.

Voor een deel van onze inwoners zal ondersteuning nodig zijn om een nuttige en gestructureerde dagbesteding te kunnen hebben. Wij willen het geheel aan vormen van dagbesteding die passen bij de behoeften van de inwoners van Zwolle, in samenhang organiseren. Dit betekent niet dat ze in hun verschijningsvorm ‘op één hoop’ gegooid gaan worden. Wij zoeken naar samenhang en meer efficiency waarbij verschillende vormen kunnen blijven bestaan. Deze zullen echter niet meer zoals nu naar beperking of ziektebeeld georganiseerd zijn, maar naar ondersteuningsbehoefte om de zelfredzaamheid en ontwikkeling van de inwoners te bevorderen.

De activiteiten van dagbesteding kunnen variëren van activiteiten gericht op het oefenen van vaardigheden, tot het opbouwen van een vast dagritme of het ontlasten van de mantelzorgers, tot activiteiten met een arbeidsmatig karakter, al dan niet ter vervanging van werk.

De visie sociaal domein “Werken vanuit vertrouwen” (vastgesteld in de Raad op 17 december 2012) is de basis om de verdere invulling van de veranderingen in het sociaal domein vorm te geven. In deze visie hebben wij vastgelegd dat wij de decentralisaties in samenhang vormgeven onderling en met al bestaande taken.

Straks bieden wij onze inwoners ondersteuning langs drie clusters waarin verschillende vormen en voorzieningen, al naar gelang behoefte, aansluitend op de eigen kracht van mensen, ingezet wordt. Dit kader bevat de uitgangspunten voor één van deze clusters: Dagbesteding. Dit cluster richt zich op de mensen die niet aan het arbeidsproces deel kunnen nemen, waarbij wij nadrukkelijk de samenhang met Beschut werken zoeken.

Het Regeerakkoord Rutte II geeft voldoende beleidsvrijheid om de samenhang te realiseren bij de decentralisatie van de taken van het rijk naar de gemeente. Deze samenhang gaan wij creëren tussen de activiteiten met een sociaal culturele achtergrond, dagbesteding onder de Wmo en de nieuwe Jeugdwet, en het Beschut Werken onder de Participatiewet.

De Participatiewet, de Jeugdwet en de nieuwe Wmo zijn op dit moment nog in ontwikkeling. Uitwerking van de wetten kan andere verplichtingen met zich mee brengen dan wat wij nu weten. Dit betekent dat wij hier in de nadere vormgeving van de ondersteuning rekening mee moeten houden.

Per 2015 worden de gemeenten volledig verantwoordelijk voor de Begeleiding binnen de kaders van de nieuwe Wmo en de nieuwe Jeugdwet. Met decentralisatie van deze taken houdt de rijksregeling op te bestaan. De gemeenten krijgen beleidsvrijheid om invulling aan deze taken te geven binnen het gemeentelijk Sociaal Domein. De decentralisatie van de functie Begeleiding gaat gepaard met 25% korting op het huidige budget. De totale korting op het budget van de Jeugdwet komt op circa 15% van het huidige budget.

De Participatiewet treedt naar verwachting met ingang van 1-1-2015 in werking. Per die datum stopt de instroom in de WSW en de gemeente krijgt de mogelijkheid Beschut Werken als voorziening in te voeren.¹ Hierbij gaat het om personen met een arbeidscapaciteit van maximaal 30% die een dienstverband in het kader van Beschut Werken aangeboden krijgen. Zij verdienen dan een salaris van 100% van het wettelijk minimumloon. De randvoorwaarden worden bepaald in de Participatiewet. Hierover wordt u geïnformeerd door middel van de kadernota Participatiewet "Meedoen mogelijk maken".

¹ In het Sociaal Akkoord van 11 april 2013 hebben sociale partners o.a. afgesproken de voorziening Beschut Werken onder te brengen bij 35 werkbedrijven.

3 Kansen voor de toekomst

3.1 Het leggen van dwarsverbanden

Overlap in doelgroep

Tussen de oorspronkelijke volwassen doelgroepen van dagbesteding en beschut werken herkennen wij een duidelijke overlap. In het land zijn voorbeelden bekend, waarbij iemand met een huidige indicatie voor dagbesteding hetzelfde of meer “verdienvermogen” bevat dan de mensen aan de onderkant van beschut werken binnen de huidige WSW. Het Zwols project “de Werkelaar” bevestigt de mogelijkheid om de doelgroepen van nu nog gescheiden voorzieningen integraal samen te laten werken. Ongeacht herkomst wordt in één werkruimte onder toezicht van begeleiders met verschillende achtergronden het beschikbare werkaanbod verwerkt.

Toegang tot ondersteuning

De huidige indicaties voor AWBZ-Begeleiding en WSW sluiten elkaar uit. Doordat beide voorzieningen een eigen indicatieproces hebben, wordt de voorziening mede bepaald door bij wie de indicatie wordt aangevraagd. Een jongere uit het speciaal onderwijs wordt op een WAJONG-uitkering aangewezen en komt eerder in de huidige structuur in een dagbesteding. Een arbeidsgehandicapte inwoner die na een aantal werkjaren langdurig in de bijstand is gekomen en vrijwel onbemiddelbaar is, wordt eerder aangemeld voor een sociale werkvoorziening.

In **het project de Werkelaar** werken bijzondere mensen samen met elkaar en naast elkaar aan verschillende projecten. Het doel van het werk kan voor hen verschillend zijn, maar de inhoud van het werk en begeleiding is gelijk. Waar het voor de een (arbeidsmatige) dagbesteding is, is het voor de ander een (WSW) baan. Er zijn verschillende werksoorten waaronder inpakwerkzaamheden, fietsherstel, drukwerk en grafische vormgeving, catering en licht administratief werk aanwezig. Naast het werkaanbod worden deelnemers geschoold en waar mogelijk voorbereid op een baan in het kader van Begeleid Werken bij reguliere werkgevers. De Werkelaar is een initiatief van RIBW Groep Overijssel, de Wezo en Frion en laat zien, dat het in de praktijk mogelijk is een integraal werkaanbod voor een brede doelgroep te realiseren.

De indicatie-eisen voor de nieuwe voorziening beschut werken na 1-1-2015 zullen zwaarder zijn dan de eisen die voor een groot gedeelte van de huidige WSW-populatie gold. Daarmee komen de doelgroep voor arbeidsmatige dagbesteding en de nieuwe voorziening beschut werken nog dichter bij elkaar.

Vergelijkbare voorzieningen

Wij zien ook overlap tussen de functies van dagbesteding en beschut werken in de beschikbare vormen van dagbesteding. De verschillende organisaties kennen vergelijkbare projecten en werkaanbod. Er zijn, bijvoorbeeld, verschillende

fietswerkplaatsen georganiseerd voor beide doelgroepen. Door de aansturing en de financiering uit verschillende regelingen zijn vaak parallelle structuren en organisaties ontstaan. In de toekomst kunnen deze structuren elkaar versterken.

Vanuit het perspectief van de arbeidsmatige dagbesteding, kan de groepsdagbesteding uit de AWBZ in vier categorieën ingedeeld worden². Arbeidsmatige dagbesteding onderscheidt zich met name van niet-arbeidsmatige dagbesteding op de dimensie van de aard van de activiteiten. Arbeidsmatige activiteiten zijn primair gericht op het maken van producten voor de verkoop of het leveren van diensten. Niet-arbeidsmatige activiteiten zijn primair gericht op educatie, daginvulling en/of zingeving.

- *Niet arbeidsmatige activiteiten (therapeutische dagbesteding)*: primair gericht op het oefenen of in stand houden van vaardigheden. Er kunnen producten worden gemaakt die daarna worden verkocht, maar daar is de activiteit niet primair op gericht.
- *Zinvolle arbeidsmatige dagbesteding*. Deze activiteiten zijn gericht op het maken van producten voor verkoop of het leveren van diensten. Er zijn wel afspraken over de aard van activiteiten, de dagdelen en tijdstippen waarop de activiteiten worden uitgevoerd. Er worden geen kwantitatieve en kwalitatieve productie-eisen gesteld.
- *Activerende arbeidsmatige dagbesteding*. Deze activiteiten zijn gericht op het maken van producten voor verkoop of het leveren van diensten. Er worden (beperkte) kwantitatieve en kwalitatieve productie-eisen gesteld. De kwantitatieve eisen liggen wel onder de eisen van de sociale werkvoorziening.
- *Toeleiding naar arbeid*. Het doel van de activiteit is toeleiding naar (reguliere) arbeid. Er worden afspraken gemaakt waarbinnen de toeleiding naar arbeid plaats moet vinden.

Wij zoeken naar de dwarsverbanden tussen arbeidsmatige dagbesteding en sociale werkvoorziening in de laatste twee categorieën. Hier worden de huidige professionals uitgedaagd om pro-actief deze dwarsverbanden zelf te leggen.

De **zorgboerderij Molenzicht** ligt net buiten Zwolle en biedt dagelijks aan 15 mensen uit de omgeving verschillende activiteiten. Deelnemers van deze dagbesteding zijn in de leeftijd van 18 tot 80 jaar met een lichamelijke beperking, ouderen mensen met NAH of met psychiatrische problematiek.

De werkzaamheden hebben een arbeidsmatig karakter en variëren van het verzorgen van de dieren, werken op het land of in de kas. Er is ook een werkplaats waarin sorteer en inpak werkzaamheden worden uitgevoerd en de fietsen gerepareerd. Deelnemers kunnen ook werkstukken maken van hout en klei. Deze worden te koop aangeboden in het winkeltje van de boerderij.

Clustering van activiteiten

Daarnaast zien wij mogelijkheden om de activiteiten die gericht zijn op het oefenen van vaardigheden in samenhang te organiseren met de welzijnsactiviteiten. In de visie op

² Uit analyse van de adviescommissie Toekomst en Transitie Sociale werkvoorziening.

Sociaal Domein hebben wij het standpunt gekozen om de focus in de welzijnsactiviteiten te leggen op het bevorderen van participatie van kwetsbare groepen. Door de verbanden te leggen tussen deze twee domeinen versterken wij ook de sociale samenhang. Voorbeelden zoals activiteiten voor Indische ouderen “Kembang Baru” en een buurtkamer in Assendorp laten in de praktijk zien dat de activiteiten voor de doelgroep met de indicaties van dagbesteding en groep ouderen voor de welzijnsactiviteiten samengevoegd kunnen worden.

De huidige AWBZ kent de functie Kortdurend Verblijf die net als de functie Begeleiding naar de gemeente gedecentraliseerd wordt. Wij beschouwen de ondersteuning die binnen deze functie verleend wordt als vorm van dagbesteding en daarmee hanteren wij dezelfde uitgangspunten voor deze functie.

De activerende dagbesteding voor de doelgroep die in maatschappelijk opvang verblijft, maakt een onderdeel uit van de organisatie van de opvang. Daarbij geldt dat er samenhang wordt gezocht met de bestaande vormen van dagbesteding in de stad.

Tot slot zien wij samenhang tussen de ontwikkelingen binnen het Passend Onderwijs en de dagbesteding aan meervoudig gehandicapte kinderen en jongeren.

3.2 **Uitgangspunten dagbesteding**

Binnen de verwachte beleidsvrijheid gaan wij nieuwe arrangementen voor dagbesteding creëren. Zelforganiserend vermogen, participeren en meedoen staan daarbij voorop. Hierbij sluiten wij aan bij de vaardigheden, mogelijkheden en behoeftes van de mensen en zorgen voor het aanbod van bijzonder werk dat bijdraagt aan een betere deelname in de samenleving.

Met de genoemde uitgangspunten stellen wij één kader voor de organisatie van de Dagbesteding en het “Bijzonder werk” waarbij meerdere vormen van dagbesteding blijven bestaan die door meerdere instellingen worden aangeboden. Hierbij zoeken wij naar samenhang en meer efficiency. In het kader passen:

- Begeleiding dagbesteding – Wmo (nu nog AWBZ);
- Bijzonder werk – Participatiewet (bekend als Beschut werken);
- Bestaande dagbesteding Wmo.

Binnen **Het Zonnehuis** wordt **dagbesteding** georganiseerd voor kwetsbare ouderen met klachten als vergeetachtigheid (dementie), fysieke beperkingen en verandering in gedrag door het ouder worden. Doel van deze dagbesteding is het bieden van dagstructuur en begeleiding, het houden van toezicht en ontlasten van de mantelzorg. De activiteiten kunnen variëren van het samen krant lezen en napraten over het nieuws, samen koken, schilderen of wandelen. Er is ook een mogelijkheid om aan fit-gym of aan geheugentraining deel te nemen. Het samen zijn en samen beleven is vaak belangrijk voor deze ouderen.

1. Doelstelling staat voorop.

Daarnaast zien wij mogelijkheden om slimme combinaties te creëren voor dit bijzondere werk voor de hele groep van kwetsbare inwoners ongeacht uit welke regeling hun ondersteuning op dit moment wordt bekostigd of ingekaderd. Het te bereiken doel is de rode draad hierbij. Wel realiseren wij ons dat er verschillende aspecten in individuele situaties blijven spelen. Deze worden ingegeven door de wetgeving, zoals het betalen van salaris aan een werknemer met een beschermt werken voorziening. In de uitvoering moeten deze aspecten een plek krijgen.

Wij zien dagbesteding als een instrument om een bepaald doel te bereiken. Deze doelen zijn als volgt te benoemen:

- Arbeidsmatige dagbesteding: activiteiten met arbeidsmatig karakter waarbij een product of dienst tot stand wordt gebracht, de focus ligt hierbij op het aanleren en/of onderhouden van arbeidsvaardigheden;
- Activering gericht op vaardigheidstraining en/of persoonlijke ontplooiing en verkenning van individuele mogelijkheden, activiteiten dragen bij na "herstel" en/of rehabilitatiedoelen en bevorderen (her-) integratie;
- Activering gericht op zinvolle dagbesteding afgestemd op de mogelijkheden en interesses van de kwetsbare inwoner, de activiteiten hebben het stabiliserend effect op het dagelijks leven van de inwoner waardoor het isolement, verergering van klachten of terugval wordt voorkomen;
- Activering gericht op beleving, belevenisgerichte activiteiten met extra aandacht voor sfeer, geborgenheid, veiligheid, ritme en regelmaat;
- Vermindering van de belasting van mantelzorgers;
- Ter vervanging van of ter aanvulling op regulier of speciaal onderwijs voor kinderen met een beperking;

Frion heeft meerdere locaties in Zwolle waar inwoners met een verstandelijke handicap kunnen werken of op een andere manier de dag doorbrengen. Iedere locatie heeft haar eigen mogelijkheden. De werkzaamheden variëren van de was verzorgen, wol sorteren of lunches helpen bereiden tot het maken van decoratieve voorwerpen gemaakt van papier-maché, textiel, mozaïek en deze te beschilderen. Op de locatie Prunuspark kunnen cliënten ook werken aan opdrachten voor andere bedrijven zoals inpak- of sorteerwerkzaamheden. Op de locatie Molenkamp zijn aanvullende werkzaamheden mogelijk in een houtgroep waar men veel in opdracht van derden maakt; onderdelen van kerstpakketten, kraamcadeautjes of andere relatiegeschenken. Op de locatie De Langenhof kunnen de deelnemers in de bediening werken in de koffie- theeschenkerij. Ook is het mogelijk om onder leiding van de boer de beesten te verzorgen en het terrein rond de boerderij bij te houden.

De doelstelling van dagbesteding zal vaak een combinatie van deze doelstellingen zijn waarvan één het hoofdoel is. Op basis van het doel zal ook de methodiek en de intensiteit verschillen.

2. Behoeft van de inwoner is leidend.

In de nieuwe situatie laten wij de schotten tussen verschillende soorten activiteiten, doelgroepen en financieringsstromen vervagen, wij halen deze weg waar het niet nodig is. Eigen kracht van de inwoners en hun netwerk zijn leidend voor het bepalen van de passende dagbesteding. Wij richten ons op het ontdekken en laten ontplooiën van de talenten en mogelijkheden om de participatie van de kwetsbare inwoners te vergroten. Er wordt gezocht naar coalities van "slimme werk- en welzijnsondernemers" die "zorgen dat" in plaats van "zorgen voor" als uitgangspunt nemen.

Behoeft en eigen initiatief van de inwoner spelen een rol bij samenstelling van het ondersteuningspakket. Zo kennen wij **Anna** (45 jaar) die heel slechtziend is, last van reuma heeft en daarnaast nog andere lichamelijke beperkingen. Zij kan slechts korte stukken zelfstandig lopen, maakt vaak gebruik van een rolstoel en/of krukken. Haar man helpt actief bij de dagelijkse verzorging; 's nachts en bij toediening van spuiten. Daarnaast krijgt zij afhankelijk van haar situatie op dat moment ondersteuning van twee vaste professionals en een invaller (PGB voor persoonlijke verzorging). Zij heeft ook een indicatie voor dagbesteding maar kiest er bewust voor daar geen gebruik van te maken. Wel is Anna actief met vrijwilligers werk bij een tweetal belangenorganisaties. In overleg met CIZ en het zorgkantoor worden deze werkzaamheden als een vorm van dagbesteding gezien zodat de indicatie behouden blijft. Op deze manier blijft zij actief betrokken bij de samenleving en onderhoudt sociale contacten.

3. Samenhang in ondersteuning.

Voor de nieuwe arrangementen van dagactiviteiten hebben wij een samenhang voor ogen tussen de bestaande activiteiten van sociaal-culturele aard, arbeids- en scholingsactiviteiten, activiteiten gericht op het oefenen van vaardigheden, arbeidmatige dagbesteding en beschut werken. De organisaties die nu dagbesteding onder de huidige wetgeving aanbieden kunnen elkaar versterken in de infrastructuur, aanbod van activiteiten en competenties. De expertise van de GGZ kan, bijvoorbeeld, ingezet worden voor het verbeteren van diagnostiek en begeleiding van de Beschut-werken populatie en bijstandsgerechtigden. Belangrijk zijn de contacten met werkgevers vanuit de sociale werkvoorziening en werktoeleiding van bijstandsgerechtigden. Samen met hen kunnen wij het aanbod van activiteiten van de dagbestedingcentra verrijken.

Op initiatief van WijZ en Molenhof is er een **Buurtkamer in Assendorp** opgestart. Dit is een vorm van dagbesteding voor kwetsbare ouderen die geen AWBZ-indicatie voor Begeleiding hebben. Deze ouderen hebben echter behoefte aan meer sociale contacten, gezelschap en dagstructuur. Door deelname aan deze laagdrempelige voorziening wordt de mantelzorg ook ontlast. De activiteiten zijn gericht op het samen zijn, beleven en de invulling geven aan ieders interesses. Er wordt samen koffie gedronken, over het nieuws gepraat, gekaart, geknutseld enz. Het dagdeel wordt afgesloten met een gezamenlijke maaltijd. In tegenstelling tot de dagbesteding van AWBZ kan hier geen noodzakelijke ondersteuning bij geboden worden, bijvoorbeeld hulp bij toiletgang of stoma verwisselen.

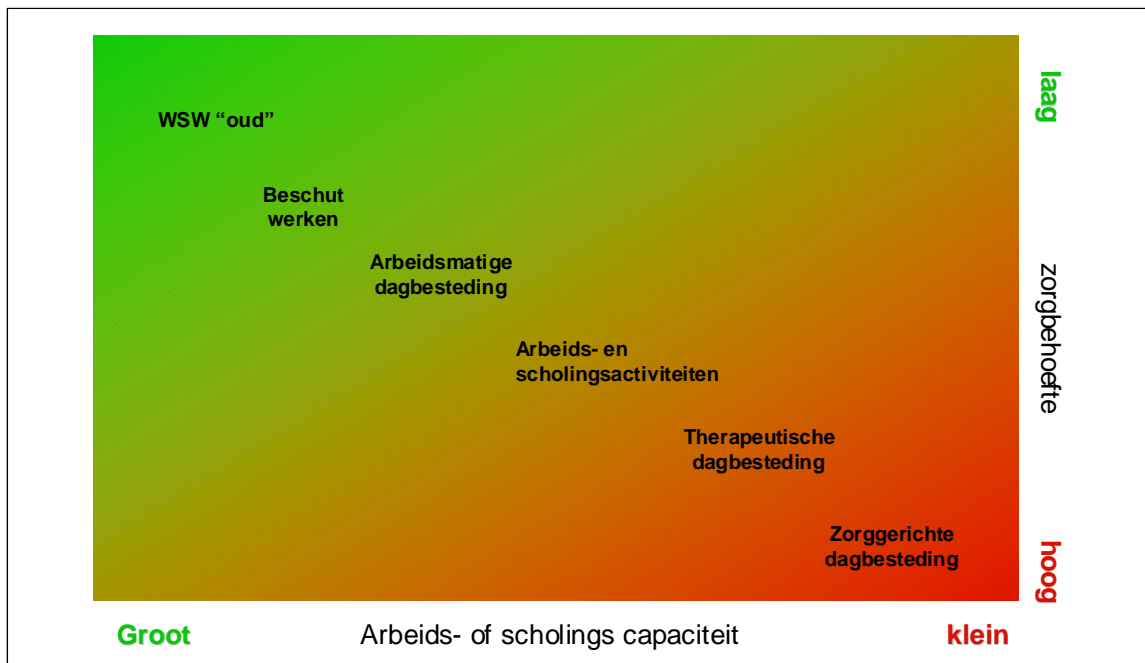
4. "Ontschot werken".

De nieuwe arrangementen worden gericht op het te bereiken doel met de activiteiten en niet op de aard van de beperking van een inwoner. Echter, de professionals hebben de ruimte om de doelgroepgerichte activiteiten te organiseren daar waar het nodig is of de nodige kennis in te brengen (onder andere dementie en mensen met niet aangeboren hersenletsel). Er zal flexibiliteit ontstaan in het zoeken naar een maatwerk oplossing. Een inwoner zal als voorbeeld de ruimte moeten hebben om een aantal dagen in de week - afgestemd op zijn/haar mogelijkheden - in een buurtrestaurant te werken en de overige dagen van de week gebruik kunnen maken van een rustiger vrijblijvende setting van een dagbesteding zodat de "werkbelasting" in zijn totaliteit verdeeld is.

Het totale aanbod aan dagbesteding (op basis van de huidige activiteiten) kan ontschoot voor de toekomst inzichtelijk gemaakt worden (zie tekening 1).

Vervoer

In sommige gevallen zal het nodig zijn om het vervoer naar en van de dagbesteding te organiseren. Hierin zoeken wij naar oplossingen waarbij eigen kracht en het informele netwerk worden aangesproken. Daar waar dit voor de inwoner niet haalbaar is, verzorgt de professional passend vervoer. Samenwerking met professionele vervoerders en samenhang met WMO-vervoer wordt onderzocht.

Tekening 1. Ontschotting binnen dagbesteding en bijzonder werk

3.3 Bereikbaarheid van ondersteuning

Voor de groep Zwolse inwoners die ondersteuning nodig heeft in de vorm van Dagbesteding, is er ondersteuning; laagdrempelig en zo dichtbij mogelijk. Hiervoor worden sociale wijkteams per wijk gevormd. Deze sociale teams bestaan uit professionals met verschillende expertises maar met een brede blik en in staat om generalistisch te opereren. Samen met de bewoner zorgt een generalist uit het wijkteam voor, daar waar nodig, een systeem gerichte aanpak. Het wijkteam is gericht op het beantwoorden van vragen en snel inzetten van lichte vormen van ondersteuning. De sociale wijkteams zijn zichtbaar voor de inwoners, zij kunnen daar met al hun vragen en voor ondersteuning terecht. Over de ontwikkeling van een sociaal wijkteam informeren wij u via een afzonderlijke nota "Sociale wijkteams".

Toeleiding naar dagbesteding kan via dit sociale wijkteam plaatsvinden. Dagbesteding wordt ingezet vanuit de behoefte van de inwoner en in samenhang met andere vormen van ondersteuning uit het cluster Diensten in en aan huis.

Voor de specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld met zintuiglijke beperking zoals blindheid) is er specialistische ondersteuning nodig die efficiënter is te organiseren in regionaal verband. Ook de toeleiding naar deze vormen van ondersteuning kan via het sociale wijkteam. Bij nadere uitwerking geven wij aan of een onafhankelijke wegging over het inzetten van deze specifieke ondersteuning wenselijk is.

Het kan ook zo zijn dat sommige inwoners van de huidige aanbieder van de dagbesteding naar de nieuwe, door de gemeente gecontracteerde aanbieder, moeten overgaan. Voor deze mensen gaan wij een overgangsregeling afspreken.

In de Participatiewet zullen de criteria voor de voorziening Beschut Werken nader worden uitgewerkt. Dan wordt ook duidelijk op welke wijze iemand in aanmerking komt voor deze voorziening. Wij zullen, binnen de wettelijke kaders, de voorziening niet enkel toekennen op basis van de arbeidshandicap, maar ook de sociale omstandigheden meewegen. Het toekennen van de voorziening dient in meerdere opzichten een oplossing te bieden voor (individuele/multi) problematiek binnen het sociaal domein.

3.4 Bekostiging

In de visie op Sociaal domein hebben wij voorop gesteld op het maatschappelijk effect te willen sturen.

Hierbij sluiten wij aan bij de gemeentelijke financieringssystematiek die nu nog in ontwikkeling is. Hierbij geven wij, zoals in de visie uitgesproken, de voorkeur aan subsidie.

Voor de totstandkoming van de bekostigingsrelatie hebben wij de voorkeur uitgesproken voor de vorm van bestuurlijke aanbesteding, dit nemen wij mee in de uitwerking van de bekostigingssystematiek die in het najaar 2013 aan de raad wordt voorgelegd.

Dagbesteding definiëren wij als afzonderlijke cluster van diensten binnen het bestuurlijk aanbestedingstraject.

De rekenregel die het Rijk en de VNG in de Bestuursafspraken 2011-2015 zijn overeengekomen, neemt de gerealiseerde uitgaven voor begeleiding, dagbesteding, bijbehorend vervoer en kortdurend verblijf als uitgangspunt.³

Wij gaan de komende maanden achterhalen welke financiële stromen, bedragen en bijbehorende aantallen in deze uitgaven worden meegenomen.

De salariskosten van het Beschut Werken en de WSW "oud" worden grotendeels en primair bekostigd uit de budgetten binnen de Participatiewet. De kosten van begeleiding van deze doelgroep moeten worden verdiend door de arbeidscapaciteit van de deelnemers. Het vereist ondernemerschap en creatieve oplossingen om deze arbeidscapaciteit ten volle te benutten.

Inwoners leveren ook zelf een financiële bijdrage aan Dagbesteding in de vorm van een eigen bijdrage. Dit vanuit het uitgangspunt dat de gemeente aanvult aan de eigen (financiële) mogelijkheden van de inwoner. Dit betekent dat de inwoner afhankelijk van de financiële mogelijkheden die hij heeft, zelf bijdraagt aan zijn eigen ondersteuning. De komende periode zullen wij de wijze waarop wij hier invulling aan geven en de verhouding tussen eigen bijdrage en de verplichting tot salaris binnen Beschut werken, verder uitwerken.

³ Rapport van Algemene rekenkamer "Budget voor decentralisatie AWBZ-begeleiding: toets op de berekening", dd. 31 mei 2012.

4 Financieel

Er bestaat nog veel onduidelijkheid over het beschikbare budget begeleiding per 2015. Wij hebben op dit moment alleen inzicht in het totale macrobudget voor Begeleiding. De rekenregel neemt de gerealiseerde uitgaven voor begeleiding, dagbesteding, bijbehorend vervoer en kortdurend verblijf als uitgangspunt. Vervolgens wordt een aantal correcties toegepast voor specifieke taken en zorgaanspraken, voor nieuw beleid en voor de geraamde volumegroei. Op het aldus tot stand gekomen bedrag wordt een korting toegepast.⁴

Voor de financiële uitwerking van het regeerakkoord VVD - PvdA "Bruggen slaan" worden de gerealiseerde uitgaven van het jaar 2011 als basis genomen. Decentralisatie van de functie Begeleiding gaat, zoals het er nu naar uitziet, gepaard met een korting van rond de 25%.

Financiële consequenties kinderen/jongeren in begeleiding worden als volgt verdeeld:

- Kinderen begeleid naar school laten gaan (Passend Onderwijs): onderwijs betaalt de zorg.
- Voor behandeling/begeleiding van jongeren met een Licht Verstandelijke Beperking in Orthopedagogische Didactische Dienstcentra (ODDC): gemeente betaalt de zorg.

De Participatiewet is ook nog in ontwikkeling. Staatssecretaris Klijnsma doet nog geen uitspraken over de nadere vormgeving. Uit het regeerakkoord en haar contourennota kunnen wij opmaken, dat gemeenten middelen op basis van het minimumloon krijgen om de voorziening Beschut Werken te financieren.

In het gebundeld re-integratiebudget worden in de structurele situatie de middelen voor het aantal beschutte plaatsen en de begeleidingskosten voor beschut werk opgenomen. Op termijn (2050) zal er – conform regeerakkoord - landelijk geld beschikbaar zijn voor 30.000 plaatsen Beschut Werken. In de huidige verhoudingen zou dat betekenen dat Zwolle dan middelen heeft voor zo'n 200 plaatsen beschut werken. Dit wordt echter vanuit nihil (2013) opgebouwd met 5 a 6 plaatsen per jaar.

Dit budget zal evenwel voor het overgrote gedeelte moeten worden besteed aan de loonkosten van de Beschut Werken deelnemers. Zij hebben immers een arbeidsovereenkomst. Een verdeelsystematiek voor deze middelen is nog niet bekend.

Voor het Sociaal Domein geldt dat de door het Rijk beschikbaar te stellen budgetten voor de nieuwe taken plus onze huidige budgetten voor de taken die nu reeds lokaal zijn, maatgevend zijn voor onze uitgaven.

⁴ Rapport van Algemene rekenkamer "Budget voor decentralisatie AWBZ-begeleiding: toets op de berekening", dd. 31 mei 2012.

5 Vervolg

De wijzigingen in de Wmo zijn nog niet vastgesteld. De wet is nog in ontwikkeling. De wijzigingen die met ingang van 2015 in de nieuwe Wmo worden doorgevoerd betreffen de uitbreiding van de taken en de aanpassing van de compensatieplicht. Ook de Jeugdwet en Participatiewet zijn nog niet in het parlement besproken. De Jeugdwet wordt nog voor het zomerreces bij de Tweede Kamer ingediend. Indiening van de wetsvoorstellen Participatiewet en Wmo bij de Tweede Kamer is voorzien in het najaar 2013.⁵

In deze nota hebben wij de Zwolse uitgangspunten uitgewerkt voor dagbesteding. Voor de concrete uitwerking van hoe deze georganiseerd wordt, stellen wij in het najaar van 2013 een uitvoeringsprogramma op. Hierbij zorgen wij voor de samenhang in de dagbesteding die zowel regionaal als lokaal wordt georganiseerd.

In het uitvoeringsprogramma komen wij terug op de zorgvuldigheid van handelen, planning en de mogelijke risico's in dit traject, en hoe wij deze risico's kunnen beperken.

Om dit cluster verder vorm te kunnen geven en te vertalen naar de praktijk, zullen er de komende maanden diverse vraagstukken nader verkend moeten worden. Deze onderwerpen komen ook terug in het uitvoeringsprogramma. Onder ander denken wij hierbij aan:

- 1 Het inzichtelijk maken van de omvang en spreiding van de huidige aanbieders van dagbesteding;
- 2 Invulling geven aan een integraal aanbod (ontschot werken);
- 3 Positioneren van Kortdurend verblijf;
 - Uitwerken van randvoorwaarden inkomen - eigen bijdrage - dagvergoeding;
- 4 Vormgeven aan samenwerking rondom het vervoer;
- 5 Toeleiding naar dagbesteding nader uitwerken.
- 6 Financiële stromen achterhalen.

In het najaar starten wij met voorbereidingen voor het bestuurlijk aanbestedingstraject. Dagbesteding nemen wij als cluster van diensten daarin op.

Zowel het uitvoeringsprogramma als de opzet van het aanbestedingstraject leggen wij dit najaar aan de raad voor.

⁵ Uit Actualisering van de Brief over decentralisaties op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd van de minister Plasterk, dd. 16 mei 2013

Bijlagen

Bijlage 1. Wettelijke kaders

Per 2015 worden de gemeenten volledig verantwoordelijk voor de Begeleiding binnen de kaders van de nieuwe **Wmo** en de nieuwe **Jeugdwet**. Deze overheveling gaat gepaard met 25% korting op het huidige budget. Het regeerakkoord heeft aangekondigd dat de aanspraak op Dagbesteding binnen de functie Begeleiding wordt geschrapt uit AWBZ voor nieuwe instroom per 2014. Met de brief over Hervorming langdurige zorg d.d. 25 april 2013, behoudt de staatssecretaris Van Rijn de mogelijkheid om in 2014 aanspraak te maken op dagbesteding op grond van AWBZ.

De functies die vanuit de AWBZ naar de Wmo worden overgeheveld, krijgen voor jeugdigen tot 18 jaar in de nieuwe **Jeugdwet** een plek. Dit zijn de functies uit de AWBZ: begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf. De functies bij de grondslag verstandelijke beperking voor jeugdigen tot 18 jaar worden ook naar de Jeugdwet overgeheveld.

Mocht rondom de hervorming van de AWBZ worden besloten om de zorgzwaartepakketten (ZZP) voor jeugdigen waarvan duidelijk is dat die hun hele leven verblijfszorg nodig hebben (bijvoorbeeld ZZP's Verstandelijke handicap 5 en 8 en ZZP Licht verstandelijke handicap 5) te omschrijven in de kern-AWBZ, dan is het voorstel om de AWBZ voorliggend te laten zijn.

De verantwoordelijkheid voor deze functies komt op basis van het Regeerakkoord Rutte-II al bij gemeenten te liggen. Op deze manier wordt er echter niet 'geknipt' per functie doordat deze in verschillende wettelijke kaders zijn belegd. Dit leidt tot een situatie waarin in principe integrale jeugdhulp op lokaal niveau wordt vormgegeven voor deze doelgroep, behalve wanneer duidelijk is dat een jongere zijn hele leven verblijfszorg nodig heeft. In dat geval is de jeugdige erbij gebaat dat dit onder een wettelijk kader zonder leeftijdsgrens valt, waar de kern-AWBZ met de focus op langdurige zorg hier bij uitstek voor geschikt is.

Er is nog geen definitieve keuze gemaakt over de afbakening voor de kern-AWBZ. Indien er iets wijzigt in de overheveling uit de AWBZ richting Wmo, dan zal bekeken moeten worden wat de gevolgen voor de Jeugdwet zijn.

De **Participatiewet** treedt met ingang van 1-1-2015 in werking. Per die datum stopt de instroom in de WSW. Dit betekent voor de uitvoering van de WSW dat er uiteindelijk in 2050 geen deelnemers/werknemers meer zijn. Met ingang van 2015 krijgt de gemeente de mogelijkheid Beschut Werken als nieuwe voorziening in te voeren. In de uitgangspunten van de Participatiewet staat dit - in principe - los van de huidige en toekomstige uitvoering van de WSW (oud).

De financiering van WSW oud, Beschut Werken (nieuw) en Re-integratie (van alle bijstandsgerechtigden) wordt samengevoegd in een ongedeeld Participatiebudget.

Bijlage 2. Oriëntatie doelgroep dagbesteding

Dagbesteding uit AWBZ

Op dit moment houdt Begeleiding in die activiteiten die door een instelling worden verleend aan de inwoners met fysieke beperkingen, psychische of psychosociale problemen zodat ze in staat zijn dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren, het persoonlijke leven te structureren en daarover regie te voeren. Dankzij begeleiding, blijft de inwoner functioneren binnen de thuissituatie, waarmee opname in een instelling of verwaarlozing wordt voorkomen.

De activiteiten hebben een welomschreven doel en stimuleren de inwoner om actief in een groepsverband mee te doen. Een activiteit kan bijvoorbeeld bijdragen aan het verlichten van sociaal isolement en het voorkomen van vereenzaming. Ook worden de activiteiten vaak ingezet om de mantelzorgers te ontlasten. Zo kan een oudere een aantal dagdelen in de week naar de activiteiten in een verzorgingshuis zodat de mantelzorger niet overbelast wordt. Een vergelijkbare functie voor de jongerendoelgroep verrichten logeer- en verblijfhuizen.

De activiteiten kunnen gericht zijn op het ondersteunen en trainen van de sociale vaardigheden en/of behouden van het dagritme zoals deze door de GGZ-instellingen, bijvoorbeeld RIBW, worden aangeboden.

In sommige gevallen richten de activiteiten zich op het bieden van de dagstructurering, waarbij aandacht is voor zelfredzaamheid, cognitieve vaardigheden te trainen en de gedragsproblematiek te reguleren.

In sommige gevallen wordt dagbesteding aangeboden om de (arbeids-)vaardigheden te kunnen trainen of deze in een veilige setting te vervangen. De zorginstellingen kennen vaak eigen werkplaatsen zoals weverij, keramiek, atelier, houtwerkplaats, waar producten worden gemaakt en verkocht. Sommige dagopvangcentra doen ook aan licht productiewerk (inpakken en sorteren) in opdracht van bedrijven. Zorgboerderij is een andere bekende vorm van arbeidsmatige dagbesteding.

Op 1 juli 2012 hadden 860 Zwollenaren⁶ een indicatie van het CIZ voor een dagbesteding van gemiddeld 4,6 dagdelen in de week. Volgens de gegevens van het zorgkantoor Achmea heeft een kleinere groep mensen in dezelfde periode (735 mensen) gebruik gemaakt van de dagbesteding.

De duur en omvang van de ondersteuning kan per situatie variëren. Bij iemand met een verstandelijke beperking blijft de ondersteuningsbehoefte gelijk zolang zich geen grote veranderingen voordoen in het leven van de persoon zoals het overlijden van ouders of het verhuizen van familie ver verwijderd van de woonplaats.

⁶ Het CIZ geeft geen indicaties af voor jongeren tot 18 jaar met een psychiatrische diagnose. Het bureau Jeugdzorg is bevoegd om deze indicaties af te geven; de aantallen van deze indicaties zijn nog niet voor handen. Daarnaast kan dagbesteding worden ingezet als onderdeel van diagnosebehandelingcombinatie (DBC). De gegevens specifiek over dagbesteding binnen een DBC worden op dit moment niet geregistreerd.

Bij andere beperkingen is de omvang van indicatie regelmatig in beweging. Mensen met een psychiatrisch ziektebeeld zijn wisselend meer of minder beperkt. Dementerende ouderen blijven langzaam verslechteren waardoor de intensiteit van ondersteuning in de tijd alleen maar zal groeien.

Begeleiding in groepsverband is een integraal pakket. Begeleiding in groepsverband bevat ook alle Persoonlijke Verzorging, Verpleging, Begeleiding individueel en Behandeling (op de achtergrond) die tijdens de Begeleiding in groepsverband moet worden gegeven.

De aanbieders van de huidige dagbesteding zijn vaak de zorginstellingen uit de gehandicaptenzorg, ouderenzorg of uit de GGZ-sector. De meeste instellingen zijn in hun activiteiten gericht op een beperking. Wij kennen een aantal grote instellingen zoals RIBW, Frion, Thuiszorg Icare, IJsselheem, die regionaal georganiseerd zijn en werken binnen de grenzen van verschillende gemeenten. Er zijn ook regionale instellingen, zoals Vitree of De Noorderburg (woonondersteuning voor doven) die ondersteuning bieden aan een relatief kleine groep inwoners binnen de gemeentelijke grenzen. Het kan ook zo zijn dat een regionale organisatie in een stad aan een kleine groep inwoners dagbesteding aanbiedt en in een andere stad is dezelfde organisatie een grote aanbieder. Dimence, bijvoorbeeld, biedt geen begeleiding in Zwolle maar in Deventer is dit een grote aanbieder.

Een zorginstelling kan meerdere locaties in de stad hebben waar de dagbestedingsactiviteiten aangeboden worden, zoals Driezorg of Interaktcontour. Wij zien ook instellingen die vanuit een bepaalde achtergrond een regionale functie vervullen en ondersteuning aan de inwoners uit verschillende gemeenten bieden. Een voorbeeld van zo'n instelling is Eleos die behandeling en begeleiding vanuit christelijke identiteit aanbiedt.

In Zwolle tellen wij rond de 16 instellingen (een aantal heeft meerdere locaties waar dagbesteding wordt aangeboden) die dagbesteding in de vorm van zorg in natura aanbieden. Daarnaast zijn er kleinere organisaties die ondersteuning gefinancierd met PGB verzorgen (Zorg onderneming Gosker, zorgboerderij De Langenhof enz.). Het komt ook voor dat een instelling dagbesteding zowel in zorg in natura verzorgt als op basis van een PGB, zoals bijvoorbeeld het Autismehuis.

Bij een groepsbegeleiding is vaak de noodzaak om het vervoer van en naar de locatie waar begeleiding wordt geboden, te regelen. Het (gebrek aan) zelfredzaamheid wordt als een belangrijk criterium beschouwd voor de noodzaak van het inzetten van vervoer. In het licht van de forse bezuinigingen vanuit het Rijk op dit onderdeel zijn de zorgaanbieders op zoek naar nieuwe mogelijkheden om het vervoer meer gezamenlijk binnen de stadsgrenzen te organiseren. Er wordt ook gekeken naar wat de bundeling van krachten vanuit vrijwilligersvervoer, eigen vervoer van de zorgaanbieder en de professionele vervoerder hierin kan betekenen.

Veel inwoners hebben, naast Begeleiding, ook andere vormen van zorg of ondersteuning. Regelmatig zien wij dat mensen naast Begeleiding ook Behandeling hebben door een specialist in het (para)medische circuit zoals een psychiater, een

cardioloog, een fysiotherapeut of een verpleegkundige. En heel regelmatig verzorgt dezelfde organisatie zowel Behandeling, beschermde woonomgeving als Begeleiding.

Wij komen combinaties van Begeleiding met ondersteuning vanuit individuele Wmo-voorzieningen tegen als Huishoudelijke Hulp of een woningaanpassing. Ook zien wij bij mensen die Begeleiding afnemen met enige regelmaat ondersteuning in de vorm van een uitkering Wajong, WIA of maken inwoners gebruik van verschillende vormen van inkomensbeheer.

De inkomenspositie van deze personen is nog onbekend. In dezelfde mate treffen wij inwoners die geen inkomensondersteuning hebben omdat er een partner is met inkomen of mensen zijn die 65 gepasseerd en ontvangen AOW. Wij zien jeugdigen die ernstig verstandelijk beperkt zijn die bij volwassenwording nog langdurig door hun ouders verzorgd worden en, om dat vol te houden, naar een dagopvang gaan. Iemand die bij de geboorte ernstig verstandelijk beperkt is en wel zelfstandig woont langdurig Begeleiding hebben en daarbij waarschijnlijk 100% Wajong-uitkering hebben en naast ondersteuning van familie en omgeving misschien ook gebruik maken van Huishoudelijke hulp. Een deel van de doelgroep doet beroep op de inkomensondersteuning uit WWB.

Beschut werken uit WSW “oud”

Tot 2015 wordt de Wet Sociale Werkvoorziening uitgevoerd. De WSW-medewerkers zijn in de afgelopen decennia onder verschillende condities ingestroomd. Er bestaat een indeling naar verdien capaciteit, waarbij de groep met de laagste verdien capaciteit vaak werkzaam is in het Beschut Werken. Een prikkelarme werkomgeving met aangepast werkaanbod. Deze groep is vergelijkbaar met de meest productieve groep van de arbeidsmatige dagbesteding binnen de ABWZ.

Met in werking treden van de Participatiewet per 1-1-2015, kennen wij - in principe - drie vormen van trajecten voor bijstandsgerechtigde personen met een arbeidshandicap.

- WSW oud ; 550 tot 650 personen. Vaste - jaarlijks afnemende – populatie
- Deze inwoners hebben een dienstverband met de WSW-uitvoeringsorganisatie Wezo. Ze werken deels binnen het bedrijf (beschut binnen) en deels bij organisaties en bedrijven in Zwolle en omgeving (detachering).
- Daarnaast hebben ruim 100 inwoners een wsw-indicatie en staan op een wachtlijst voor een dienstverband bij Wezo.
- Beschut Werken ; maximaal nieuwe instroom per jaar 6 personen (ong. 200 personen na 35 jaar, landelijk 30.000)
- Re-integratie trajecten/instrumenten (loondispensatie, re-integratiebegeleiding, scholing, no riskpolis etc.)
- globaal zo'n 50 tot 60 extra bijstandsgerechtigden met een arbeidsbelemmering per jaar. (volgens hoofdlijnen notitie SC Klijnsma 21 dec 12)

Het volume zal globaal met 50 tot 60 bijstandsgerechtigden met een arbeidsbelemmering per jaar toenemen. (volgens hoofdlijnen notitie SC Klijnsma 21 dec 12). Uiteraard blijft de gemeente daarnaast verantwoordelijk voor de re-integratie van

volledig arbeidsgeschikte bijstandsgerechtigden. Een en ander verder uitgewerkt in de bouwstenen notitie Participatiewet.

Beschut Werken is onderdeel van de Participatiewet, maar bij uitstek het deel dat in samenhang met arbeidsmatige dagbesteding kan worden gebracht.

Uiteraard blijft de gemeente daarnaast verantwoordelijk voor de re-integratie van volledig arbeidsgeschikte bijstandsgerechtigden.

In de voorziening Beschut Werken ontvangt de arbeidsgehandicapte medewerker – bij een fulltime baan - een salaris volgens minimumloon van zijn of haar werkgever.

Dagbesteding kinderen/jongeren

Dagbesteding voor kinderen en jongeren met meervoudige beperkingen wordt uitgevoerd door zogenoemde orthopedagogische didactische dagcentra (ODDC). Zij bieden ontwikkeling- en doelgerichte behandeling en begeleiding aan kinderen, jongeren en (jong) volwassenen met een verstandelijk en/of meervoudige beperking. De Kameel is in Zwolle hier een voorbeeld van. De begeleiding van deze kinderen en de overdracht van deze taken naar gemeenten staat in nauw verband met de ontwikkeling binnen het Passend Onderwijs. Tussen zorgpartijen en onderwijspartijen bestaat er discrepantie in visie. 'Elk kind heeft recht op onderwijs' staat centraal bij (speciaal) onderwijspartijen. De ODDC's richten zich op 'een optimale ontwikkeling, volledige acceptatie en een zo volwaardig mogelijke deelname aan de samenleving'.

Inspiratie voor beleidsvorming

Exponentiële groei in de zorgvraag in afgelopen jaren is te danken aan de professionalisering van de zorg en medicalisering van sociale problemen. Mede hierdoor zijn er schotten tussen de doelgroepen en de mogelijkheid in het bieden van zorg en ondersteuning, ontstaan. Met de gestarte transformatie binnen het Sociaal domein wordt beoogd het tij te keren.

Aan de andere kant zien wij ook elementen in de huidige systematiek die een handige en praktische kapstok kunnen vormen voor de organisatie van dagbesteding naar de toekomst toe. Zo is de variatie in het aanbod van dagbestedingsactiviteiten vaak ingegeven door verschillende doelen die met de activiteiten nagestreefd worden. Het opheffen van de strikte scheiding van de doelgroepen bij vergelijkbare activiteiten zien wij weer als een kans om de ondersteuning efficiënter te organiseren. De combinatie van verschillende doelen en activiteitensetting draagt dan ook bij aan het samenstellen van de ondersteuning op maat voor de inwoners.

Wij zien ook de meerwaarde in de specialisatie van de huidige zorgaanbieders. Voor de organisatie van, bijvoorbeeld, arbeidsmatige setting voor een kwetsbare groep inwoners heb je specifieke kennis en een netwerk nodig. Deze is nu aanwezig onder andere bij de zorgboerderijen, Wezo en de zorgaanbieders in GGz en VG sector. Deze kennis en ervaring willen wij in de nieuwe situatie ook benutten.